

قهوه خانہ؛ معیادگاہ طبقہ سوم جامعہ

۱۱ مرداد ۱۳۹۵ ساعت ۲۲:۴۵

حتی شاگرد بناها با همان توبره خود که مالہ و تیشہ و شاقول و شمشہ های دراز خود را در آن گذشتہ و بہ پشت خود بستہ بودند، بہ قہوہ خانہ مخصوص خود می رفتند.

جوان و تاریخ- سبک زندگی

ایران در دورہ قاجار در آستانہ وابستگی قرار داشت، اما جامعہ ایران در این دورہ هنوز در اقتصاد سرمایہ داری کاملاً بلعیدہ نشدہ بود، اگرچہ سرانجام در حکومت پهلوی این اتفاق روی داد. عدم حضور کامل ایران در درون اقتصاد سرمایہ داری در دورہ قاجار حتی بر نوع سرگرمی های ما نیز تاثیر گذاشتہ بود؛ من جملہ اینکہ، همان طور کہ در روایت سعید نفیسی خواہد آمد، در آن زمان سرگرمی مردم ایران مبتنی بر طبقہ نبود و ہمہ طبقات بہ نوبہ خود از آن بہرہ می بردند. این مسئلہ همچنین باعث می شد کہ نشاط و شادی در کل جامعہ جاری باشد:

«در دوران کودکی و جوانی ما، مانند امروز تفریح و سرگرمی مخصوص به طبقه ممتاز و مردم طبقه اول و دوم نبود. مردم طبقه سوم هم تفریحات مخصوصی به خود داشتند. مهم ترین چیزی که در تهران بود، قهوه خانه های متعدد و بسیار بزرگ بود که برخی از آنها باغ و فضای وسیع داشت. مردم طبقه سوم اول شب ها پس از فراغت از کار روزانه در آنجا گرد می آمدند و یکی دو ساعت با هم می نشستند. حتی در آنجا با هم قرار می گذاشتند و میعاد یا به اصطلاح جوانان امروز «راندوو» می دادند.»

«اغلب این قهوه خانه اختصاص به صنف معینی داشت. مثلا بناها در یک قهوه خانه و نجارها در قهوه خانه دیگر گرد می آمدند. حتی شاگرد بناها با همان توبره خود که ماله و تیشه و شاقول و شمشه های دراز خود را در آن گذشته و به پشت خود بسته بودند، به قهوه خانه مخصوص خود می رفتند. بسیاری از این قهوه خانه ها جای باصفایی بود و آب روان و درخت داشت. مردم روی تخت های بزرگ فرش کرده ای که گذاشته بودند دو زانو و چهار زانو در کنار هم می نشستند، چپق می کشیدند و چای می خوردند و پیرترها غلیان می کشیدند.»^۱

۱- سعید نفیسی، به روایت سعید نفیسی: خاطرات سیاسی، ادبی، جوانی، به کوشش: علیرضا اعتصام، تهران، نشر مرکز، ۱۳۸۱، ص ۶۳۶.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۲۲۱۴۲/جامعه-سوم-طبقه-معیادگاه-خانه-قهوه/>